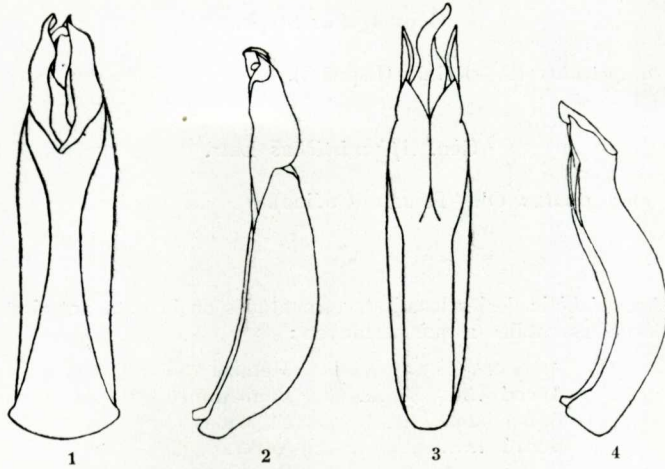

El gènere *Crypticus* (Col. Tenebrionidae) a les illes Balears

Es un fet, que la fauna entomològica de les illes Balears ofereix un estret parentiu amb la de les costes espanyoles d'Alacant, Múrcia i Andalusia. Aquesta afinitat ben palesa a les illes Pitiusses, s'atenua a les Balears pròpiament dites, on la influència de Còrsega i Sardenya, ben manifesta, amaga un xic llur parentiu ibèric.

Malgrat l'esmentada atenuació, l'afinitat amb les costes meridionals ibèriques, subsisteix ben clarament a les illes de Menorca, Mallorca i arxipèlag de Cabrera, com ho demostren els diferents treballs publicats

- 1 - *Crypticus gibbulus* Quens. Armadura genital ♂ vista de front
 2 - » » » » » » vista de perfil
 3 - *Crypticus pubens* Fairm. Armadura genital ♂ vista de front
 4 - » » » » » » vista de perfil

sobre l'entomologia balear, ultra una sèrie de dades inèdites, el coneixement de les quals donarà molta llum en la interpretació del complex entomològic que pobla les dites illes.

Entre els coleòpters mereix especial menció la família *tenebrionidae* por la seva riquesa en formes endèmiques i en representants d'altres faunes veïnes, riquesa que permet orientar-se sobre el veritable origen de la fauna entomològica balear i sobre les seves relacions amb la dels països que l'envolten. La sistemàtica dels representants balears d'aquesta família està ja llesta; manca únicament desfer alguns errors i aclarir dubtes. Amb aquest propòsit estem preparant una revisió acurada dels gèneres *Phylan* i *Dendarus*; la sistematització dels quals ofereix algunes

dificultats, que s'originen per l'existència de sinònimes no del tot aclarides, per no haver sabut diferents autors separar els dos gèneres o per notes i llistes escrites lleugerament sense consultar ni tipus ni descripcions originals.

La descoberta feta recentment del *Crypticus pubens* Fairm. a l'arxipèlag de Cabrera, nou per a les Balears i considerat com un endemisme ibèric, ens ha induït a interrompre l'esmentada revisió, per tal de fer un breu comentari sobre els representants balears del gènere *Crypticus*.

Aquest gènere, ricament representat a la Península ibèrica i Nord d'Àfrica, comptava fins a la data amb un sol representant balear conegut: el *C. gibbulus* Quens., espècie estesa per tota l'Europa meridional, Nord d'Àfrica i Síria; l'existència d'aquest *Crypticus* a les Balears no té, per tant, res de notable ni mereix cap comentari.

Ara bé, el nostre consoci Sr. M. Ferrer Bravo, durant unes visites que realitzà l'any 1934 a l'arxipèlag de Cabrera, recollí diversos exemplars de *Crypticus pubens* Fairm. (1), tots ells a la mateixa illa Foradada, sense poder retrobar-lo en cap altre indret de l'arxipèlag.

El *C. pubens* fou descrit pel conegut entomòleg francès Fairmaire (Bull. Soc. Ent. Fr., 1880) del Cap de Palos, prop de Cartagena, i trobat posteriorment en altres localitats de la província de Múrcia i també a Ciudad Real i Granada. La captura d'aquesta espècie netament espanyola a l'arxipèlag de Cabrera dóna, doncs, un nou argument a favor de la influència ibèrica sobre la població faunística balear.

Com a dada curiosa cal assenyalar la reduïda àrea geogràfica ocupada pel *C. pubens* a les Balears: sembla mancar a Cabrera, Mallorca i Menorca, car, malgrat les repetides exploracions que hi han realitzat diferents entomòlegs, no s'hi ha pogut recollir. En canvi, el *C. gibbulus*, força abundant en aquestes illes, sembla mancar a l'illa Foradada, on es troba substituït per l'espècie que comentem, i que hi viu, segons opinió del Sr. Ferrer Bravo, amb relativa abundència.

Ultra les característiques externes (vegeu Fairmaire, 1. c., i Reitter Ubers., p. 146) que permeten separar a primera vista el *C. gibbulus* del *C. pubens*, la conformació de l'armadura genital masculina és tan diferent en les dues espècies (figs. 1, 2, 3 i 4) que ens fa creure que el seu parentiu té més d'aparent que de real, a la vegada que ens ensenya un nou camí per a intentar aclarir la posició sistemàtica de moltes espècies dintre del gènere *Crypticus*, establint llur parentiu natural.

(1) En la nota publicada darrerament sobre l'entomologia de les illes Aabrora¹ Foradada (But. Inst. Cat. H. N., v. 35, p. 251), no donàvem compte d'aquesta captura per trobar-se encara en estudi.